

1039-1887

A bihari ev. ref. egyházmegye esperesi hivatala

A b i h a r i e v. r e f. e g y h á z m e g y e

Nagyváradon, 1887. évi július 27-ik napján,

Szabó Károly esperes és Ritoók Zsigmond

egyházmegyei gondnok elnöklete mellett tartott

közgyűlésének

J E G Y Z Ő K Ö N Y V E.

—o—o—o—
KIADTA:

Szigeti Elek,

egyházmegyei jegyző.

—o—o—o—
NAGYVÁRAD,
NYOMATOTT HOLLÓSY JENŐ KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.
1887.

A b i h a r i e v. r e f. e g y h á z m e g y e

Nagyváradon, 1887. évi július 27-ik napján,

Szabó Károly esperes és Ritoók Zsigmond

egyházmegyei gondnok elnöklete mellett tartott

közgyűlésének

J E G Y Z Ő K Ö N Y V E.

KIADTA:

Szigeti Elek,

egyházmegyei jegyző.

NAGYVÁRAD,

NYOMATOTT HOLLÓSY JENŐ KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

1887.

A bihari ev. ref. egyházmegye Nagyváradon
1887. július 27-én tartott második rendes köz-
gyűlésének

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak:

Tisztviselők:

Szabó Károly esperes és Ritoók Zsigmond egyház-
megyei gondnok elnöklete mellett: Oláh József, Biró János,
Benedek László, Csillag Lajos, Szemes László egyházi; Kiss
Elek, Papszász Károly, Ertsey Dezső, Mezey Mihály, Hegyesi
Márton világi tanácsbírák; Szigeti Elek, Nagy Sándor egy-
házi, Rácz Mihály, Miskolczy Árpád világi jegyzők; Kocsis
József gyámoldai-, Nádudvari Lajos közpénztárnok, Csák Máté
levéltárnok, és Nemes Ferencz egyházmegyei ügyész.

Lelkészek:

Zsigmond Ferencz ártándi, Major Gyula pelbárthi-
dai, Bokros Benedek h. k. száldobágyi, Józsa Gábor n. szán-
tói, Vadon Miklós nyüvedi, Hegedüs Ferencz kis-jenői, Su-
rányi Lajos szalárdi, Rigó Lajos bihari, Csepelyi Menyhért f.-
vásárhelyi, Könyves János kismarjai, Lévai Mihály b.-szent-
mártoni, Szalay Pál h.-k.-pályii, Dombi Lajos n.-váradai, Bu-
gyi Sándor püspökii lelkészek; Debreczeni Gyula n.-váradai
vallástanár.

Képviselők:

P.-tamásiból: Varga Pál; F.-vásárhelyről: Szilágyi
Mihály; H.-k.-pályiból: Jabak Imre; Bojtról: Csizmadia P.
Imre; Nagyváradról: Jezerniczky Ferencz és Füredi László,
N.-kerekiből: Pappszász Károly, Ártándról: Szőke Imre; Kis-
Szántóról: Szücs István; tanítói karképviselői: Engi Ferencz
és Szabó Gyula.

Tanítók:

Kiss Sándor, Kajcsa Lajos, Sziráki Béla, Juhász Lajos,
Kalas György, Szabó Lajos, Fodor Gyula, és Varga Pável.

Szabó Károly esperes buzgó imájában hálátadva az aratás urának velünk ez évben közlött — a szántó földeken, mint megannyi terített asztalokon — szemmel látható áldásaiért; ugyanannak gondviselő atyai jóságába ajánlja egyházmegyénk s egyházaink erkölcsi szellemi ügyeinek gondozására hivatott őrállóit, hogy a hálás szívvvel vett anyagi áldás szolgálhasson azok buzgó működése mellett egyházi és iskolai ügyeink felvirágzására. — Ezzel a közgyűlést a jelenlevők szíves üdvözlése mellett megnyitottnak nyilvánítja.

1. szám. Olvastatott Szabó Károly esperesi jelentése a következőkben: Nagytiszteletű és Tekintetes egyházmegyei közgyűlés! A f. évi márcz. 30. 31-én tartott közgyűlésünk óta az egyházmegye belhivatalnokai karában csupán csak a következő kevesbé lényeges változások történtek: F. Szabó István pelbárthidai volt időközi lelkész f. év ápril 24-iktől a nagyváradai egyházba, T. Dombi Lajos ur mellé segéd lelkésszé bocsáttatott ki. — T. Csák Emil u.-váradai segédlelkész f. év július 9-én, Dankó Géza ártándi segéd tanító ápril 17 én bizonyítottán nyervén, egyházmegyénk kötelékéből mindketten a békésbánáti egyházmegyébe távoztak. — Néhai Sélley Dániel n.-tótfalui előkönyörgő s állami tanító f. év ápril 3-án elhalálozván, megürült állomására f. év július 1-től ideiglenes minőségben T. Bujdosó Lajos volt nyüvedi lelkész neveztetett ki, de állomását el nem foglalhatja. Ezen ügy a gyűlés tanácskozása alá terjesztetik.

A törvényszerű egyházlátogatást f. évi május 14-től június 30-ig a sárréti körben Biró János, — a körözsölgyi körben Csillag Lajos tanácsbíró, — a berettyó-hegyközi körben Kocsis József lelkész gyámoldai pénztárnok urak társaságában és szíves közreműködésükkel, minden egyházban személyesen foganatosítván, egyházaink és iskoláink állapotáról a bekívánt adatok, és tapasztalataim után a következőket van szerencsém bejelenteni.

1 Népmozgalmi adatok.

1. Anyaegyház van 42.
2. Leány egyház 1 Nagytótfalu.
3. Fiók egyház 115. Az 1885-ben kimutatottaknál több 6-tal.
4. Rendes lelkész 43.
5. Segédlelkész van 7. Csökmön, Darvason, Furtán, Bojton, N.-kerekiben, M.-Keresztesen és N.-Váradon.

6. Lélekszám az anya egyházban

fi 22419, nő 22719, együtt 45138
„ a fiók egyházakban fi 345, nő 285, együtt 630
összesen anya és fiók egyházakban fi 22764,
nő 23004 együtt 45768

7. Szülöttek száma törvényesen fi 1054. nő 960,
együtt 2014

„ „ törvénytelen fi 129 nő 148,
együtt 277

„ „ halva fi 36 nő 29 együtt 65
összesen születtek fi 1219, nő 1137, együtt 2356

A szülöttek száma a népességnek: 5.22 %-a.

A törvénytelen szülöttek a szülötteknek 11.71 %-a.

A halva szülöttek a szülötteknek 1.57 %-a.

A szülöttek legtöbb százaléka van Lessen: 12.44 és
Fugyiban: 8.01.

A szülöttek legkevesebb százaléka van Siterben: 3.83
és Kis-szántón 3.92.

Törvénytelen szülöttek legtöbb %-a van N.-váradon
32.33 és m. kakucsón: 25.00.

Törvénytelenek nem szülöttek: Ártándon, Furtán, K.-
Szántón, P.-Ujlakon, Pósalakán, Fugyiban.

8. Meghaltak: fi 868, nő 808 együtt 1676.

Öngyilkos ezek között fi 9, nő 2 együtt 11.

A meghaltak száma a népességnek 3.66 %-a.

Az öngyilkosok a halottaknak 0.60 %-a.

Halottak legtöbb %-a van Fugyiban 6.75 és Szent-
jánoson 5.51.

Halottak legkevesebb %-a van K.-Szántón 1.97 és
Siterben 2.16.

9. Házasultak tisztán: 444; vegyesen: 72; együtt
516 pár.

A házasultak a lélekszámnak 1.12 %-a

A vegyesen házasultak az összes házasultaknak
1.03 %-a.

10. Áttértek száma 20.

11. Kitértek száma 14.

Többért át 6-tal

Tankötelesek 6—12 évig fi 2772, nő 2651, együtt 5423.

Tankötelesek a lélekszámnak 11.80 %-a.

Iskolába járók fi: 2556, nő 2429 együtt 4985.

A tanköteleseknek: 90·18%-a.

Iskolát a tanköteles évek előtt elhagyottak fi 134, nő 110, együtt 244.

A tanköteleseknek: 4·49%-a.

Iskolázatlanok: fi 82, nő 112 együtt 194.

A tanköteleseknek: 3·57%-a.

Legkevesebb tanköteles van Lessen 4 14% és K.-jenő 6·62%.

Iskolába járó legtöbb van 100% Artánd, K.-szántó Furta, Less, M. Telegd, M.-Telki, Élesd, J.-Hodos, Nyüved, és H.-k.-kovácsi.

Legkevesebb iskolába járó van Csatáron 59·80 és Réven 59·90.

13. Tankötelesek 12—15 évig fi 848, nő 732, együtt 1580.

A lélek számnak 3·45 %-a.

Iskolába jár fi 256, nő 177, együtt 433.

A tanköteleseknek 27·40 %-a.

Ismétlő iskola csak 13 egyházban van.

14. Confirmáltattak fi 229, nő 353, együtt 582.

A lélekszámnak 1·49 %-a; a 6—12 évig tanköteleseknek 10·74% a.

A lélekszám összesen több az 1886 éviéél 315-el.

A szülöttek száma „ „ „ 132-vel.

A meghaltak „ „ „ „ 263-mal.

Házasultak „ „ kevesebb „ „ 9-párral.

6—12 éves tankötelesek száma több „ 353-al.

Iskolába járók száma „ „ 509-el.

12—15 tanköt. „ „ 113-al.

Iskolába járók „ „ 99-el.

Confirmáltak „ „ 33-al.

II. Az egyházak vallásos erkölcsi állapota.

1. A fiók egyházakban lakó hitsorsosok gondozásban részesíttetnek minden egyházban, Körözs-nagy-rév és N.-tót-falu fiók egyházain kívül.

2. Isteni tisztelet vasárnapokon tartatik 42 egyházban.

„ „ Hétköznapiokon „ 10 „

„ „ Csak bűnbánati heteken 6 „

„ „ Hétköznapiokon nem tartatik 26 „

3. Biblia magyarázat hétköznapiokon télen tartatik 24 egyházban.

Biblia magyarázat hétköznapiakon nem tartatik 18 egyházban.

4. Confirmatio tartatik mind a 42 egyházban.

5. Az isteni tiszteleten részt vesznek szép számmal 18 egyházban.

Az " " " " közép " 22 egyházban.

Az isteni tiszteleten részt vesznek kevés számmal 2 egyházban: Nagy-szántón és Fugyiban.

6. Urvacsorával élnek szép számmal 28 egyházban.

" " " közép " 14

7. Visszas házasság voltak 25 egyházban 91-en.

Ezek közül eredménynyel békéltettek 64-en.

" " eredménytelenül 27-en.

8. Vadházasság volt 33 egyházban 102-en.

9. Árvák és szegények gondozására alap létesített 16 egyházban.

10. Egyházi és iskolai ügyek elébb vitelére újabb intézkedés tétetett 8 egyházban.

11. Hitfelekezeti sérelem történt 1 egyházban Szent-jánoson.

III. Az egyházak rendezettsége.

1. Teljes számú presbyterium van mind a 42 egyházban.

2. A presbyterium végzései végrehajtnak 41 egyházban.

Nem hajtnak végre s a hol egyházi gyűlések jegyzőkönyve sincs Körözs-nagy-réven.

3. Anyakönyvek rendesen vezettetnek 42 egyházban.

4. Egyházkerületi és egyházmegyei jegyzőkönyvek megvannak 42 egyházban.

5. A püspöki s esperesi körlevelek bevezettetnek 42 egyházban.

6. Leltár az egyházak vagyonairól bemutatott a vizsgálatkor 23 egyházban.

Leltár az egyházak vagyonairól nem mutatott be vizsgálatkor 19 egyházban.

7. Levéltárnak alkalmas szekrény készített 26 egyh.

Nem készített 16 egyházban.

8. Az egyházak ingatlanai mind telekkönyvezve vannak 39 egyházban.

Telekkönyvezetlen ingatlan van 3 egyházban. Darvason. Fugyiban és M.-Keresztesen.

9. Az egyház jövedelmei betolynak rendesen 26 egyházban.

Az egyház jövedelmei nem folynak rendesen 16 egyházban.

10. Az egyháziépületek jókarban tartatnak 20 egyházban.

Az egyházi épületek türhetően tartatnak 13 egyházban.

Az „ „ részint javítás részint rossz állapotban 9 egyházban.

11. Épületek biztosítatnak mind a 42 egyházban.

12. A belhivatalnokok évi javadalmai pontosan kiszolgáltatnak 27 egyházban.

Hátralékban vannak 15 egyházban.

Jóminőségben 31 egyházban.

Rosz minőségben 11 egyházban.

13. Hátralékok adóban, vagy egyh. ker. s egyh. megyei pénztárakban nincsenek 39 egyházban.

Hátralékosok : Hegyköz-Ujlak és Nagy-kereki.

14. Közalapi hátralékban van 12 egyház.

15. Iskola mulasztásokért büntetés volt 120 esetben
21 egyházban.

16. A belhivatalnokok és gyülekezetek közt békés viszony van mid a 42 egyházban.

IV. Az egyházak anyagi állapota,

1. A gondnoki számadások eredménye a 42 egyházban:

Bevétel : 54.354 frt 70 kr.

Kiadás: 49.631 „ 29 „

Maradvány : 5531 frt 91 kr.

Több kiadás tétellett 7 egyházban : Bojt. N.-kerei, N.-szántó. K. szántó- K.-marja, Siter és Ustárban 808 frt50 krral.

2. Tőke pénze és alapítványa van 24 egyháznak
21314 frt 05 kr.

Tőke pénze és alapítványa nincsen 18 egyháznak

3. Adóssága van 23 egyháznak 17397 frt 41 kr.

nines 19

4. Iskolai pénztára van 23 egyháznak :

Bevétel: 1284 trt —

Kiadás : 945 frt 92 kr.

Maradvány : 338 frt 08 kr.

Több adatott ki Szent-jánoson és Lessen 180 frt 30 kr.

5. Magtár van terményben 21 egyházban 1571 köből 2 véka.

6. Magtárból gyült pénz 8 egyházban 1952 frt. 10 kr. A gondnoki számadások maradványai tőke alapítványi és magtárból gyült pénzek összege 28.798 frt 06 kr.

7. Egészen új építkezések tétettek 3 egyházban Ör-
venden lelkészi lak 2024 frt 18 kr. költséggel; Élesden is-
kola és tanítói lak 3695 frt 21 kr. P.-Ujlakon torony tetőzés
és templom belberendezése 2335 frt 06 kr. Zsákán új lel-
készi lak már fedél alatt áll.

V. Kegyes adományok és hagyományok.

1. Ártádon többektől gyült . . . 37 frt 11 kr.
2. Borson " " " " 40 " — kr.
3. Bojton néhai Pető Gásp. hagyománya 10 " — "
4. Darvason többektől . . . 58 " — "
5. Csökmön T. Tóth Ferenczné . 20 " — "
6. Élesden az iskola építéshez Jakabfi

Lipót mőz. vallásu 100 frt, képviselő testület
300 frt, grf. Battyányi József 100 frt, Hericz
Kálmán r. cath. 31 frt, Léderer Márton mőz.
vall. 40 frt, Makai Károly lelkész 50 frt, Nagy
Imre tanító 15 frt, Mütter Ferencz r. cath.
12 frt, összesen . . . 638 frt — kr.

7. H. K. Kovácsiban Zathureczky Al-
bertné egy diszes szószékterítő 88 frt, Zathu-
reczy Albert 5 frt. Ercsey Géza 15 frt. Szőke
Józsefné 2 frt 50 kr. összesen . . . 110 frt 50 kr.

8. H. K. Pályiban toronytető alapra
községi lakosok 50 frt. néhai Szabó Lajosné
Nagy Ágnes 10 frt. néhai Cseke István 10 frt
összesen . . . 70 frt — kr.

9. H.-k.-száldobágyon N. Kis Mária
2 frt. N. Jakab Mihály 2 frt. N. Lucskai Erzsé-
bet 2 frt. N. Veres Sára 2 frt. összesen . . . 8 frt — kr.

10. Kismarjában a templom rácskeríté-
séhez: Sz. Kis Jánosné 100 frt. Szász János
50 frt. a város 40 frt. Mandel Mihály 25 frt.

Kiss András 10 frt. Szabó József 10 frt : Töb-	
ben 99 frt 15 kr. összesen	334 frt 15 kr.
11. Kis Szántón ör. Ludman János	5 frt — kr.
12. M.-Keresztesen többen	127 „ 50 „
13. M.-Telkiben özv. Sorbán Jánosné 200	„ — „
14. N.-Kerekiben Nagy András és Barta	
Erzsébet	17 „ — „
15. N. Szántón Gáti János 2 véka	
kétszerbuza, Papp Beniamin özvegye urasz-	
tali kenyérre és borra	10 „ — „
16. Pelbárhidán Kocsis Istvánné ha-	
gyománya	10 frt — kr.
17. Pósalakán többen a magtárba 5 véka	
buzát a község	8 frt 50 kr.
18. P. Töldon Puskár Sándorkötvényen 200	„ — „
19. P.-Ujlakon a torony báldogozására	
Sós Ferencz présbyter	50 frt — kr.
20. Püspökiben Csáki Mihály, Halász	
Sándor, Ladányi Károly, Patai Sándor, Kabai	
Lukács, Csáki Sándor, Felvinczi Ferencz, Ko-	
vács Márton, Kovács Ferencz 1—1 frtot, özv.	
Ladányi Lajosné 2 frt, Gyarmati Sándor 3 frt,	
özv. Borsos Istvánné, Bugyi Sándorné 5—5	
frtot, Bugyi Sándor lelkész 10 frtot összesen	34 frt — kr.
21. Siterben 3 egyén 6 frt, Kis Gyula	
leánytanító iskolai felszerelvényre 7 frt összesen	13 frt — kr.
22. Szentjánoson többen pompaharan-	
gozásért 32 frt. Kakocz Mihály bíró az iskola	
javára 2 frt összesen	34 frt — kr.
23. Zsákán : id. Szántó István 10 frt.	
G. Veres Sándor 5 frt, Pap Ede jegyző urasztali	
bort tartó edényt, Sárvári testvérek poharak	
aranyoztatására 8 frt összesen	23 frt — kr.
24. Váncsodon : Néhai Fodor Ágnes	
Gombos Ágnesné végrendeletileg hagyományozott	150 frt — kr.
A 24 egyházban összesen	2733 frt 76 kr.

VI. Iskola ügy.

Van egyházmegyénkben 38 egyházban 55 egész elemi iskola, N.-Váradon és J.-Hodoson községi, M.-Telegden és Réven állami iskolákba járnak az ev. ref. növendékek, valamint a n.-tótfalui fiók egyházban is.

Az 55 egész elemi iskolából,
 1—2 osztályu 2.
 1—3 „ 3.
 1—4 „ 5.
 1—5 „ 20.
 1—6 „ 25 ; A tantermek száma 63, a melyek-
 ben működik 63 tanító (kik között egy nő M.-keresztesen.)

A tanítók között:

Csak fiukat tanít 20.

Csak leányokat tanít 17.

Fiukat s leányokat együtt 26.

Képesítve vannak a tanítók között:

Oklevéllel 27.

Igazolvánnyal 28.

Kibocsátvánnyal 2.

Mint lelkesztanító 5.

Nincs képesítve 1.

Allandó 59.

Ideiglenes 3.

Segéd 1.

A főtisztelendő egyházkerület : A) tanterve szerint tanít 3.

„ „ „ „ B) „ „ „ 13.

„ „ „ „ C) „ „ „ 41.

Az egyházmegye régi tanterve szerint 5.

Mint segédtanító működik 1.

Egy tanítóra esnék az összes tankötelesekből egyen-
 lően felosztva 87.04. Az iskolába feljárókból 80.4. — Azon-
 ban több tanító vezetése alatt meghaladja a 100-at. Tanerő-
 pótlás szükségeltetnék a csökmői, zsákai, furtai és szalárdi
 egyházakba.

Tanesszközökkel felvannak szerelve: kellően 16, hiá-
 nyosan 22 egyház iskolái.

Mulasztások voltak: tetemesen 22, leginkább a jár-
 ványos himlőzés miatt; kevés számmal 16 egyházban.

A tanító urak által felmutatott eredmény szerint je-
 lesekül emelhetem ki Kovács Gábor m.-keresztesi nagyobb
 fi, Engi Ferencz ártandi vegyes, Szücs Endre p.-toldi vegyes
 iskola tanítóit 3, jóknak jelezhetek 27 és kielégítőknak
 32-öt; nemkielégítőnek egyet t. i. Bojton a fiiskolát Farkas
 Sándor vezetése alatt.

Az 59 rendes és 3 ideiglenes tanító évi összes java-

dalmazása pénzértékben 22798 frt a miből egyenlően felosztva esnék egy tanítóra 366 frt.

A fentebbi adatok és tapasztalataim alapján a nagytiszt. s Tekintetes egyházmegye intézkedését kérem a következőkben:

1. Darvas, M.-keresztes és Fugyi egyházak előljáróit utasíttatni kérem még nevökre telekkönyvezve nem levő ingatlaink átíratásának haladéktalanul folyamatba tételére.

2. A kis-jenői egyházban Hegedüs Ferencz lelkész Makai József volt gondnok és Sós János egyháztanácsos megrovatását kérem azért, mert az 1886 évi egyházlátogatás alkalmával szabály ellenes eljárásuk elfedezésére a valósággal meg nem egyező jelentést tettek, a menyiben az egyháznak szöllője eladásából keletkezett 20 frt tőke pénzéről és 49 frt lelkészilak padimentomozására gyűlt összegről azt nyilváníták hogy mindkét összeg kötvényen elhelyezve kamatozik, holott a f. évi egyházlátogatás alkalmával Takács Gábor presbyter felszóllalásával ki derült, hogy mind két összeg már több évvel ezelőtt az egyház szükségére elköltetett. Egyszersmind utasíttatni kérem a kisjenői egyház előljáróit mind a 20 frt tőkének, mind a 49 frt padlózási alapnak minél előbbi helyretételére a megfelelő kamatokkal együtt.

3. Szigoruan utasíttatni kérem Farkas Sándor bojtio klevelés tanítót, ki már a mult évi vizsgálat alkalmával is alig kielégítő eredménynyel tanított s már akkor a szorgalmasabb tanításra esperesileg utasítva lett és még is e f. évben még csak kielégítő eredményt sem mutatott fel; vagy sikeres tanításra, vagy állomásainak elhagyására; végre

4. A csökmői, zsákai, furtai, és szalárdi egyházakat felhívatni kérem, hogy tulnépes iskoláikban a tanerők szaporítására legalább segédtanítók alkalmazásával törekedjenek,

Tisztelettel beterjeszti

Csökmőn 1887, Julius 27.

Szabó Károly,

esperes.

Az egyházak szellemi és anyagi ügyeit minden részletekre kihatólag felölelő, s teljes áttekintést nyújtó esperesi jelentés egész terjedelmében jegyzőkönyvbe vétetni rendeltetik, s intézkedést

igénylő pontjaira nézve következő határozatok hozatnak.

a) Darvas, M.-keresztes, és Fugyi egyházak előljárói utasítatnak hogy telekkönyvezetlen birtokaik betelekkönyveztetése iránt haladéktalanul intézkedjenek, s eljárásuk eredményéről a jövő közgyűlésre jelentést tegyenek.

b) A Kis-jenői egyház lelkésze Hegedűs Ferencz, volt gondnoka Makai József és egyháztanácsos Soós Jánosnak azontényök, hogy az egyház látogatás alkalmával valósággal meg nem egyező jelentést tettek, a közgyűlés által el nem bírálthatván áttétetik a fegyelmi eljárás megindítása végett az elnökséghez. Miről az elnökség jegyzőkönyvileg értesítendő.

c) Farkas Sándor bojti okleveles tanító ügye hasonlóan a fegyelmi bíróság jogköréhez tartozván, további intézkedés végett az elnökséghez tétetik át.

d) A csökmői, zsákai furtai és szalárdi egyházak előljárói ezen egyházmegyei közgyűlés által fölhivatnak, hogy addig is míg a törvényrendelete és a szükség mérvéhez képest újabb iskolák előállítását eszközölhetnék, a nagyszámu növendékek sikeresebb taníthatása érdekében segéd tanerők beállítására törekedjenek.

e) Az esperesi jelentés V. 5-ik szám alatti kegyes adományok és hagyományok rovatánál Kiss Elek tanácsbíró azon észrevételt tevén, hogy kisjenői volt lakos néhai Kiss Imre múlt évi adománya fölemlítve nincs és így köztudomásra eddigelé nem jutott, utasítatik a kisjenői ev. ref. egyház előljárósága, hogy ezen adomány mennyiségéről és céljáról espereshez haladéktalanul jelentést tegyen.

f) Körözs-nagy-révet illetőleg esperes élő szóval jelentvén, hogy az egyházi gyűlések határozatainak jegyzőkönyvbe vételére lelkészt és gondnokot utasította, ennek tudomásul vételével a K.-n.-révi egyház előljárósága utasítottatik az egyházi törvények megtartására s a kántori vizsgálat figyelme felhivatik a jegyzőkönyvek pontos vezetésének kellő ellenőrzésére.

2. szám. — Tárgyalás alávéttetett a n.-kerekii egyház és belhivatalnokainak kérvénye, melyben az egyház által teljesíttetni tartozott szolgálmányok megváltása iránt közös akarattal és kölcsönös beleegyezéssel hozott polgárközségi határozatnak öt évre leendő megerősíttetését kérik. Ezzel kapcsolatban olvastatott Csillag Lajos, Ertsey Dezső és Rácz Mihálynak 1887 márcz. 30-án kelt ez ügybeni véleményes jelentése, melyben a község határozatát mint elfogadhatót megerősítésre ajánlják; de a belhivatalnokok azon kérelmét, hogy ha az egyház a szolgálmányok pénzértékét a kölcsönösen megállapított határidőben pontosan nem szolgáltatná be; joguk legyen a belhivatalnokoknak bár mely pénzintézettől — a meghatározott járulékokat az egyház számlája, felelőssége, és költségére felvenni mellőzendőnek javasolják.

A nagy-kerekii egyház és belhivatalnokai között létrejött szolgálmány váltságra vonatkozó szerződés az egyházi törvény 233 §-a és 20 §. c) pontja értelmében az egyházközségi közgyűlés által nem tárgyalatván, ezen hiány kipótlása végett visszaküldetni rendeltetik, miről a n.-kerekii egyház előjárósága értesíttetik.

3. szám. — Olvastatott Benedek László és Hegyesi Márton mint a nagy-kerekii templom és torony javítás számadásainak s az ellen emelt több panaszoknak megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése; melyben tudatják hogy nem tőlük függő gátló körülmények miatt vizsgálatuk megtartható nem volt, jelentést csak a jövő gyűlésre tehetnek.

A bizottság jelentésének tudomásul vételével utasíttatik a n.-kerekii ev. ref. egyház előjárósága hogy az 1884 évi templom és torony javítási számadásokat kellő okmányokkal felszerelve espereshez baladéktalanul terjessze be.

Miről esperes és a n.-kerekii ev. ref. egyház előjárósága jegyzőkönyvi kivonaton értesítendő.

4. szám. — Olvastatott az ártándi egyházközség tulajdonát képező leányiskola telkének ügyében helyszini vizsgálat tartására kiküldött bizottság jelentése; mely szerint a jelzett telek eladását az ártándi egyházra nézve előnyösnek, s az eladási jóváhagyást kérő beadványt az egyh. ker. közgyűlésre pártolólág felterjeszteni véleményezik.

A bizottság véleményének elfogadásával az

ártándi ev. ref. egyház volt leány iskolájának az egyházi főbb hatóságok utólagos jóváhagyásának föltétele mellett történt eladása tekintettel arra, hogy a rozzant állapotban levő iskola épület fentartása az egyháznak tetemes költséget okozna, míg a befolyó vételi ár tőkésítésével egy újabb és a kornak megfelelő épület emeltetik, s ekként az eladásból az egyházra előny származik, — jóváhagyatik s a főtiszt. egyházkerületi gyűlésre megerősítés végett pártolólág fölterjesztetni rendeltetik.

5. szám. — Hegyesi Márton volt egyházmegyei ügyész véleményes jelentése a Vas László és neje Perei Zsuzsánna hegyköz-kovácsi lakosok kölcsön ügyéből folyólag ki- nek feleletre vonása tárgyában.

Az ügyészi vélemény elfogadtatván, annak értelmében kimondja az egyházmegyei közgyűlés hogy miután az iratok között levő kötelezvény szerint a kölcsönt eszközölt korábbi pénztárnok Daróczi János volt borsi lelkész a kölcsön létrejötte idejében 1871-ben fenállott szabályok szerint kifogástalanul járt el, a mennyiben a kölcsönt a két darab szőlőre elsőhelyen még akkor bekebelezte, s a mennyiben az akkori közpénztári szabályok nem tiltották a szőlőre való kölcsön adást, ennél fogva sem őt sem pedig miután ő már elhalt utódait felelősségre vonhatónak nem tartja, miért is a 225 forint 25 krajczár gyámoldai adóssági összeget leírni elrendeli; minek eszközlése céljából gyámoldai pénztárnokot végzésileg értesíti.

6. szám. — Hegyesi Márton egyházmegyei volt ügyész véleményes jelentése az iránt, vajjon a hegyköz-ujlaki egyháznak kint levő s behajthatlan 178 frt 20 ²/₁₀ krajczárnyi követelésére nézve ki vonható felelősségre.

Az ügyészi vélemény alapján miután a vizsgáló küldöttség igazolta hogy a veszendőben levő összeget nem Petri József helyezte el — kimondja az egyházmegye, hogy ő ellene a további eljárást beszünteti.

Felhivja azonban az egyháztanácsot, miszerint járjon utána: vajjon a szóban levő összeg birtokába hogyan jutott az egyház, mint elhelyezett ösz-

szeg adatott ez át neki, s ha igen, ki helyezte azt el? s eljárása eredményéről a legközelebbi egyházmegyei közgyűlés elé tegyen jelentést.

Miről a h.-k.-ujlaki egyháztanács végzésileg értesítettik.

7. szám. — Nemes Ferencz egyházmegyei ügyész véleményes jelentése Nagy Sándor fugyii lakos nyugalomba vonult ev. ref. lelkész az iránti panasza ügyében, hogy reá illetéktelenül egyházközségi terhek rovatnak ki.

A fugyii ev. ref egyháztanács határozata helyben hagyatik, mivel Nagy Sándor mint magán vagyonnal bíró egyházi tag, magán vagyona után egyházi adóköteles.

Miről a fugyii egyháztanács és Nagy Sándor végzésileg értesítettnek.

8. szám. — Nemes Ferencz egyházmegyei ügyész a Kágyi István mezőtelegdi lakos volt egyházközségi gondnok ellen indított perből kifolyólag bejelenti, hogy a kir. tisztviselők Zsinati törvényeinket figyelemre nem méltatják minélfogva kér e tekintetben intézkedést.

Ügyész felhivatik hogy Kágyi István ellen a számadási pert, vagy esetleg ha elévülés esete nem forog fen a sikkasztási bünpert indítsa meg.

Miről ügyész végzésileg értesítettik.

9. szám. — Szatmáry László pósalakai ev. református lelkész kérvénye Lőkös János csihe széna tartozása ügyében.

Utasittatik a pósalakai egyháztanács, miszerint Lőkös János ottani lakos ellen — ki csihe széna tartozásának fizetését megtagadta — közigazgatási hatóságnál, illetve főszolgabirónál lépjen föl a követelés érvényesítése iránt.

Miről a pósalakai ev. ref. egyháztanács végzésileg értesítettik.

10. szám. — Olvastatott és tárgyalás alá vétetett a nagyváradi összes tanintézetekbe járó ev. ref. növendékeknek az 1886/7 iskolai évi hittani vizsgálatainak vezetésével megbízott Szemes László e. m. t. bíró jelentése; mely szerint — bár a most alkalmazott két tanerő minden tekintetben dicséretes eredményt mutat is fel, — a 900-ra számítható, s különféle városrészekben szétszórta álló összes tanintézetekbe járó

növendékck hit- és erkölcsi oktatására, legalább még egy vallástanári állomás lenne rendszeresítendő.

Midőn az örvendetes eredményt egyházmegyei közgyűlésünk tudomásul veszi, egyszersmind felhívja a n.-váradai egyház előljáróságának figyelmét arra, hogy a hitoktatás sikeresebbé tételének érdekében egy új vallástanári állomás felállításán buzgólkodjék.

11. szám. — Bujdosó Lajos volt nyüvedi lelkész huzamosabb ideig tartó betegségéből felépülve, alkalom esetén egyházi szolgálatba helyezését, s mint teljesen vagyontalan és kereset forrás nélkül levő, gyámoldai segélyt, végül a nyüvedi egyházban viselt 12 évi hivataloskodásáról bizonyítványt kér.

A kivánt bizonyítvány esperes által már kiszolgáltatva levén, addig míg Bujdosó Lajos volt nyüvedi lelkész hivatalba juthat, 1887 évi ápril 24-től számítva évenként 120 forint segély részére a lelkész gyámoldai pénztárból megszavaztatik; felhivatván esperes figyelme az illető-lelkész lehető hivatalba helyezésére. — Miről esperes, Bujdosó Lajos, és a gyámoldai pénztárnok jegyzőkönyvileg értesítettnek.

12. szám. — Lukács János m.-telkii lakos kérvénye a reá Pósalakán általa illetéktelenül kivetettnek tartott egyházi adó csihe széna fizetése alóli fölmentése tárgyában.

Folyamodó Lukács János kérelmét az egyházmegyei közgyűlés teljesíthetőnek nem találja, mert a pósalakai egyháztanács 1882 évi január 18-án tartott ülésében elhatározta, hogy „bármely pósalakai lakos lelkes gazdától vásároló gazda, legyen bárhova való lakos, tartozik akár a tanító, akár a lelkész sorában, a megvett kaszállótól járó egy csihe szénát teherképen átvenni“, s ezen határozatot több évi gyakorlat szentesíté.

Miről a pósalakai egyháztanács valamint Lukács János végzésileg értesítettnek.

13. szám. — Debreczeni Gyula és Végh József nagyváradai vallástanárok beterjesztik a főtiszteletű egyházkerülethez pártolólag fölterjeszteni kért kérvényöket; melyben lelkészi oklevelök alapján a legközelebbi egyh. ker. gyűlésen leendő „lelkészi fölavatásukat“ kérelmezik.

Debreczeni Gyula és Végh József felavattatásuk iránti kérvénye az egyházkerületi közgyűlésre pártolólág fölterjesztetni határoztatik.

14. szám. — A pelbárthidai ev. ref. egyház előljárói az ottani lelkész választás alkalmával származott, s az 1886 július 21-én hozott birói végzésben szegény egyházuk terhére ítelt, s azt önhibáján kívül érzékenyen sulytó 19 forint vizsgálati költségnek elengedését kérelmezik.

Miután az elengedni kért 19 frt vizsgálati költség birósági végzésben hozatott, s az ellen csak kellő időben beadott tellebbezés útján, az egyházkerületi bíróságnál lehetett volna orvoslást keresni ennelfogva az egyházmegyei közgyűlés mint nem illetékes hatóság a kérelmet nem teljesitheti

15. szám. — A Körözs-nagy-révi ev. ref. egyház előljárói azon okon hogy községükben állami iskola van, s a lelkészi földeket lelkész használja, a lelkész tanítói fizetésből a tandíjat törölni, s egyházukat a földadó fizetése alól fölmenteni kérik.

A körözs-nagy-révi egyház a lelkész tanító részére már korábban megerősített, s maig érvényben álló díjlevél szerint ugy a tandíj, mint a földadófizetésére kötelezve levén, annak elengedése a vállaltanítást ma is teljesítő lelkész tanító fizetését csonkítaná, ezért a kérelemnek hely nem adatik.

16. szám. — Szabó István volt pelbárthidai időközi lelkész a gyámintézet iránti féljövedelem tartozásából 100 frtnak lefizetésére folyó évi Augusztus 1-ig időhaladékat kér.

Kérelmezőnek nehéz körülményeire való tekintetből a kért időhaladék megadatik.

17. szám. — Bujdosó Lajos lelkész a nagytótfaluba esperesi intézkedésre tett utazási költségeit Nagytiszteletű Esperes urhoz írott levelében panaszolván: ismétlen kéri a lelkész gyámoldai segély iránt benyújtott folyamodványainak előterjesztését.

Miután a kért segély már egy előző számalatti végzésben megadatott e tárgyban újabb intézkedésre szükség nincsen.

18. szám. Józsa Gábor n.-szántói lelkész és Kiss Sándor ottani tanító panaszolják, hogy az egyháztanács a tengeri kóró behordatását, bár az részökre a lelkészi díjlevél

6; a tanítói díjlevél 5., pontjában biztosítva van már az 1880. évben megtagadták, s azóta ők javadalmuk ezen részétől megfosztva lévén: hogy jövőre ezen károsodástól megóva legyenek, kéri az egyházmegyét, hogy a n.-szántói ev. ref. egyházat hivatalnokaik tengeri kórójának behordására kötelezze.

Miután a tengeri kóró épen úgy a földnek termése mint a tengeri vagy buza, s annak hehordatására a n.-szántói egyház a díjlevelek említett pontjaiban kötelezve van, utasittatik nevezett egyházi előljáróság hogy jövőre a hivatalnokok tengeri kóró termésének behordatásáról gondoskodják.

19. szám. — Ugyancsak Józsa Gábor n.-szántói lelkész kéri hogy a favágatás tárgyában még az 1886. márcziusi gyűlésre benyújtott kérvényére vonatkozólag az egyházmegye hozzon érdemleges határozatot.

Miután az előző iratokat kérelmező be nem terjesztette, s jelen beadványában az ügy kellően megvilágítva nincsen, kérelme kellő felszerelés végett visszaadatik.

20. szám. — Vári János körösnagyrévi lelkész csekély díjazás, földterméketlensége, gyakori betegség s ezekből származott eladosodás miatt a közalapból 400 frt segélyt kér.

Mint csekély fizetésű, sok betegség által súlytott lelkész 150 frt segélyre ajánltatik.

21. szám. — Acs Endre m.-kakucsi lelkész csekély fizetés, — árvíz miatti nagy mérvű károsodása miatt rendkívüli államsegélyért folyamodik.

Egyházmegyénk legcsekélyebb díjazásu lelkészének kérelme, mely a rendkívüli elemi csapás által indokolva van, a főtiszteletű egyházkerületre pártolólág terjesztetik.

22. szám. Boor Károly pósalakai ev. ref. tanító, a nagyváradi felső népiskolát kitűnő eredménnyel végzett leányának Boor Rózának tovább képeztetése czéljából 100 frt államsegélyt kér.

Pártolólág telterjesztetik.

23. szám. A mult 1885. évi julius gyűlésen megválasztott lelkész jelölő bizottsági tagok megválasztásának ideje lejárván, esperes új választásra hívja fel a gyűlést.

A választás titkos szavazat által megejtetvén a lelkész jejlő bizottság tagjaivá lettek:

a) rendes tagok: Benedek László, Biró János egyházi, Kiss Elek világi tanácsbírák.

b) póttagok: Csillag Lajos egyházi, Ertsey Dezső, és Hegyesi Márton világi tanácsbírák.

24. szám. — Előterjesztetik Bikai András kisjenői lakos folyamodványa, melyben állítólag tőle jogtalanul elvett harangozói állásába magát visszahelyeztetni kéri — továbbá a kisjenői ev. ref. egyháztanácsnak ezen panasz kérvény felvilágosítása tárgyában hozott határozata.

Nem is említve, hogy panaszkodó beismere-séből és az egyháztanács nyilatkozatából kitűnik miként panaszos még a múlt év őszén harangozói állását felmondta, és azóta az egyháztanács ezen állást más egyénnel töltötte be, — miután a zsinati törvények 28. §-ából kifolyólag az egyházközség szegődvényeseinek és szolgáinak választása az egyháztanács oly kizárólagos jog köréhez tartozik, hogy az e tekintetben egyháztanács-i intézkedések felülbírálatára magát az egyházmegye hivatva nem érzi, — annál fogva Bikai András a harangozói állásába leendő visszahelyezése iránti kérelmével ezennel elutasittatik.

Mely határozat Bikai Andrással, — a kis jenői ev. ref. egyháztanács útján — közöltetni rendeltetik.

25. szám. — Esperes előterjeszti Kecskeméti Lajos lessi ev. ref. lelkész jelentését, melyben kinyilatkoztatja — tekintettel azon sok fáradságra és kellemetlenségre, melylyel az 1886 évi országos közalapi fizetéseknek behajtása járt a felvett 9 leány egyházból — ezen ügyet többé magára nem vállalja, s kéri az egyházmegyei közgyűlést hogy e tekintetben másként intézkedjék.

Miután a közalapi járulékok kivetése és behajtása körüli eljárás az egyetemes convent által alkotott szabályrendelettel van megállapítva, és a lelkészekre nézve ezen szabályrendeletben előírt teendők alól az egyházmegye senkit fel nem oldhat — annál fogva a kérelem elutasításával Kecskeméti Lajos ev. ref. lelkésznek ezen alkalomból is megtagyatik, hogy a közalap járulékoknak a leány egyházakból való beszedését jövőben is szoros kötelességének ismerje.

Mely határozat Kecskeméti Lajos lessi ev. ref. lelkésszel közölni rendeltetik.

26. szám. — Esperes előterjeszti Biharmegye kir. tanfelügyelőjének f. évi július 14.-ről 1929 sz. a hozzá intézett átiratát, melyben azon előfordult eset alkalmából hogy egy lelkész a vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur által kinevezett miniszteri iskola látogatóval szemben oda nyilatkozott miként őt támogatásban nem részesíti és iskola látogatással megbízottnak nem tekintheti mindaddig míg a kinevezésről egyházi hatósága útján értesülést nem veend, — tudomás és további intézkedés végett közli azon miniszteri iskola látogatók neveit, kik ezen hivatásuknál fogva a bihari ev. ref. egyház megye területén eső iskolákat is érintenek látogatásaikkal kik is névszerint a következők: 1., Bokros Benedek h.-k.-száldobágyi ev. ref. lelkész, H.-K.-Ujlak és H.-K.-Száldobágy. 2., Szemes László sztrijáni ev. ref. lelkész, Bors, Kis-Szántó, Nagy-Szántó, Nagy-Kereki és Bedő — 3., Tardy Sándor b.-ujfalui birtokos B.-Ujfalu, Péterszeg, B.-Sztmárton, — és Váncsod. — 4., Borbola Kornél darvasi birtokos: Furta, Zsáka, Darvas, Vekerd és Csökmő. — 5., ifju Gálbory Sámuel nyüvedi birtokos: Kis-Marja, Nyüved, Pelbárhida, Paptamási és B.-Félegyháza. — 6., Ercsey Géza h.-k.-kovácsii birtokos Bihar, Csatár, J.-Hodos, H.-Kovácsi H.-K.-Pályi. Püspöki és Szalárd községekre nézve.

A miniszteri iskola látogatók névsora tudomásul vétetvén ezennel közhirrre tétetik.

27. szám. — Hegedüs Ferencz kishajói lelkész több rendbeli csapások miatt teljesen megrongált anyagi viszonyai rendezhetése végett a rendkívüli államsegélyből nyerendő 150 frt kiutalása, s az országos közalapból nyerendő 300 frt segélyre ajánlása iránt a főt. egyh. ker. közgyűléshez intézett folyamodványát pártolólág fölterjesztetni kéri.

Előadott okai alapján a rendkívüli államsegélyből csekély mennyiség állván rendelkezésre, megfelelő arány szerinti segélyre ajánltatik.

A közalaphoz nyújtott kérvénye espees élő szóval tett jelentése szerint egyházhatósági megerősítéssel ellátván, a kérelmezett összeg erejéig nyerendő segélyre a főtiszt, egyh. kerületre pártolólág ajánltatik.

28. szám. — Az egyházmegyei bíróság mai napon

tartott ülésében hozott azon ítélete — mely szerint Nánássy Imrem, telkii ev. ref. lelkész az ellene Nagy Ferencz m. telekii egyháztág által emelt fegyelmi panaszos ügyben vét- kesnek mondatott ki és az egyházi törvények 246. §-ának 6. pontja értelmében feddésre ítéltetett, s egyszersmind az 50 fo- rint 50 krajczárban megállapítatott vizsgálati költségek viselésében elmarasztaltatott — meghirdettetik.

Tudomásul vétetik.

29. szám. — Elnök esperes meghirdeti az egyházmegyei bíróság mai napon tartott ülésében hozott azon végzését mely szerint a Domokos Lászlóné Gönczy Zsuzsánna, és Ba- log Lajosné Szücs Eszter között templomi székben történt be- nem bocsátás miatt emelt panaszos ügyben a váncsodi ref. egyháztanács mint egyházközségi bíróság által hozott határozta- tot, s az ellen beadatott fellebbezését másodfokulag érdemleges elbírálás alá a felek be nem idézése miatt nem vette, hanem az esperest felhivta hogy ezen ügyet a legközelebb tartandó egy házmegye közgyűlés idejére tűzze ki tárgyalás alá.

Tudomásul vétetik.

30. szám. Elnökség felhivja a közgyűlést jelen gyű- lés jegyzőkönyvének hitelesítése végett bizottság kiküldése iránt.

A hitelesítés eszközlésével Ritoók Zsigmond egyházmegyei gondnok elnöklete alatt, Hegyesi Már- ton, Kiss Elek, és Dombi Lajos tagokból és az elő- terjesztő jegyzőkből álló küldöttség ezennel meg- bizatik.

Az 1—4, 11, 13 és 27-ik számokat jegyzette	Szigeti Elek.
Az 5—10 és 12-ik	„ „ Rácz Mihály.
A 14—23-ig	„ „ Nagy Sándor.
A 24—26-ig és 28—20-ig	„ „ Miskolczy A.

A bihari ev. ref. egyházmegyei bíróság 1887.
év július 27-én Nagy-Váradon tartott
ülésének

J E G Y Z Ő K Ö N Y V E.

Jelen voltak:

Szabó Károly és Ritoók Zsigmond egyház megyei gondnok elnöklete mellett: Oláh József, Biró János, Benedek László, Csillag Lajos, Szemes László, egyházi, Pappszász Károly, Kiss Elek, Ercsey Dezső, Hegyesi Márton, világi tanácsbírák továbbá Nemes Ferencz egyházmegyei ügyész és Miskolczi Arpád egyházmegyei világi jegyző.

1. szám. — A Nánássi Imre mező-telkii ev. ref. lelkész elleni fegyelme ügy tárgyalás alá vétele alkalmából Szabó Károly esperes és Biró János egyházmegyei tanácsbíró nevezett lelkész által érdekelt félnek levén feltüntetve, Benedek László egyházi és Hegyesi Márton világi tanácsbírák pedig mint kiküldött vizsgáló bizottsági tagok járván el: az ezen ügybeni bíróság Oláh József mint legidősebb tanácsbíró egyházi, — és Ritoók Zsigmond egyházmegyei gondnok világi elnöklete alatt, Csillag Lajos egyházi, továbbá Kiss Elek, Pappszász Károly és Ercsey Dezső világi tanácsbírákból alakult meg.

Ezek után tárgyalás alá vétetett Nagy Ferencz m.-telkii lakos által az ottani ev. ref. lelkész Nánássi Imre ellen beadott panasz és felolvastatott panaszlott lelkésznek ezen panasz kérvényre adott felelete a vonatkozó iratokkal együtt.

Továbbá kapcsolatosan előterjesztetett Benedek László egyházi és Hegyesi Márton világi tanácsbírák, mint az egyházmegyei elnökség által kiküldött vizsgáló bizottsági tagok által 1887 év márcz. 27-ről felvett vizsgálati jegyzőkönyv és azt betérjesztő véleményes jelentés a vonatkozó összes iratokkal együtt.

Végül felolvastatott nevezett vizsgáló bizottsági tagok által az egyházmegyei bíróság f. évi 2-ik számú ezen ügyben pótlást rendelő végzése folytán 1887. évi július 24-ről felvett pótvizsgálati jegyzőkönyv, és azt betérjesztő véleményes jelentés, a vonatkozó ügyiratokkal együtt, mely pótvizsgálati jegyzőkönyv szerint úgy panaszos Nagy Ferencz, valamint panaszlott Nánássi Imre lelkész kijelentettek hogy a fegyelmi panasz tárgyalására új tanukat kihallgattatni nem kívánnak, sőt a mennyiben a vizsgáló bizottság által a felhívott tanuktól az eskü kivétel, a kihallgatott tanukat sem kéri beidéztetni, — továbbá tudomásul vették a küldöttség által előtűt ki jelentett ezen körülményt, hogy ezen ügy tárgyalása, a mai napra kitűzött egyházmegyei közgyűlésen történend és ezen tárgyalásra a küldöttség által történt személyes megidéztetésük ellen kifogást nem emeltek.

A fentebb elősorolt, és egyébb a tárgy megismertetésére szolgáló ügyiratok felolvasása után elnök felhívta panaszoszt és panaszlottat, hogy ha van még valami előadni való? azt szóval jogosítva vannak előterjeszteni. Mire a jelenlevő panaszos Nagy Ferencz kinyilvánította, hogy e joggal élni nem kíván; panaszlott pedig meg nem jelent.

A birs. vissza vonult és az egyházi törvénykezési rendtartásban előírt alaki eljárások megtartása mellett következőleg ítél:

Nánássi Imre mezőtelkii ev. ref. lelkész ellen az egyházi törvények 257 §-ának c., és e., pontjai alatt elősorolt fegyelmi esetek t. i. oly cselekvény, melyből közbotrány származott, és hivatali kötelességének elhanyagolása a megtartott vizsgálat eredménye szerint beigazolván levén, ezekben vétkesnek mondatik ki, és az egyházi törvény 246. §-ának b., pontja értelmében feddésre ítéltetik, s egyszersmind az ezennel 50 frt 50 krajczárban megállapított eljárási költség viselésének elmarasztaltatik; — köteles levén ezen összeget jelen ítélet jogerejüvé emelkedésétől számítandó 15 nap alatt az azt előlegező egyházmegyei közpénztárba befizetni.

Indokok:

Eltekintve attól, hogy az iskola mulasztó gyermekek szüleitől behajtott összegek egy részének önhatalmu visszaadása, más részének pedig egy bizonyos csatorna építésére fordítása által szabálytalan

cselekményt követett el panaszlott lelkész s ezen felül beigazoltnak látszik, hogy a Kolontári János örvéndi közjegyző által lelkész ellenes viselkedéseért a vizsgálati jegyző könyvhöz 5 ./. alatt csatolt bizonyítványban foglalt becsmérő szavakkal illetetett a nélkül hogy ezen sérelem törvényszerű megtorlása iránt lépéseket tett volna, mely cselekmény illetve mulasztása zsinati törvényeknek az elévülésre vonatkozó 307 §-a értelmében immár fegyelmi uton nem büntethető; — vétkesnek kellett panaszlotatt kimondani mert.

1-ör. A panasz levél 3-ik pontjában foglalt azon panasz hogy az 1885. év őszén a tanköteles gyermekek részére megrongált könyvek után járó 5% árleengedés fejében a maga részére hozatott egy diszkötésű zsolttárt, nem csak soha fel nem említette, hanem annak az 1885. évi november hóban történt megérkezését még az 1886. évi május 9-iki presbyteri gyűlés alkalmával is határozottan tagadásba vette, sőt a könyvkereskedőt vádolta visszaéléssel, — a Lukács Ferencz, Fazekas István, Nagy György, Fekete Imre és Szabó Gyula vallomásaikkal és a vizsgálati jegyzőkönyvekhez 2. 3. 4. 6. 14. 15. és 16 ./. alatt csatolt iratokkal határozottan be van igozolva és a kérdésben forgó zsolttárt csak azután kerítette, illetve adta elő, midőn tudomására jutott hogy Nagy Fereucz a tény igazolása végett magától a könyvkereskedőtől szerzett be okmányokat.

Panaszlott lelkésznek az 1886. évi május 9-iki presbyteri gyűlés alkalmával a hozzá intézett hivatalos kérdésre adott valótlán felelete közbotrányt okozott és ezen a lelkészhez egyáltalában nem illő cselekmény által az egyházitörvények 257. §-ának c. pontja szerint minősített fegyelmi vétséget követte el.

2-or. A panasz kérvény 4-ik pontjában felhozott azon panasz valódisága, hogy panaszlott lelkész hétköznapi reggelén csak akkor megy templomba ha értesítettetik arról, — miként valaki ott imádkozás végett megjelent és figyelmeztetni kellett a temlomra menetelre — beigazollatott Kovács Sándor, Szabó Gyula és Lukács György vallomásaikból sőt magának panaszlottnak is részbeni beismeréséből.

A mennyiben pedig az egyházi törvények 257. §-ának é., pontja az oly lényeges kötelességek elhanyagolását, mely kötelességek a magyarországi reform. egyház törvényeiben, vagy az egyházi hatóságok szabályrendeleteiben az egyházi tisztviselők hivatalos teendőiül vannak megszabva, — fegyelmi eljárás alkalmazása mellett rendeli fenytetni: — panaszlott lelkész ezen panasz pont folytán is vétkesnek volt kimondandó annyival is inkább mivel a hétköznapi istenítiszteletek nem csak a felnőtt egyháztagok, hanem az iskolás gyermekek lelki pásztori gondozása czéljából is tartatnak.

3-or. Miután a panaszlott ellen emelt fegyelmi panaszok egy része beigazoltatott és fegyelmi vétkesnek nyilvánított: — a vizsgáló bizottság részére megállapított 50 frt 50 kr. napi és fuvar díj megtérítésében is elmarasztalandó volt.

4-er. Végezetre kijelenti az egyházmegyei bíróság, hogy miután a f. évi július 24-ről felvett pótvizsgalati jegyzőkönyv szerint ugy panaszló valamint panaszlott tudomásul vették a vizsgáló küldöttség által előtűk kijelentett azon körülményt, hogy ezen ügy tárgyalása a mai napra kitűzött egyházmegyei közgyűlésen történend és ezen tárgyalásra a küldöttség által történt személyes megidéztesük ellen kifogást nem emeltek: — az egyházi törvények 270-§-ától némileg eltérő ezen beidézési módot, az érdekelt feleknek beleegyezése folytán a maga részéről is helyesnek tekinti s elfogadja.

5-ör. A jelen ítélet végrehajtásával Szabó Károly esperes oly felhívással bizatik meg hogy az ítélet jogerejüvé emelkedése után intézkedjék miként elmarasztalt lelkészen ezen büntetés nem az egyházi törvények 284 §-a. értelmében végrehajtassék, s az azt előlegezett egyházmegyei közpénztárnak viszatérítessék.

Mely ítélet az egyh. megyei közgyűlésen meghirdettetvén abba panaszló Nagy Ferencz szóval belenyugvását jelentette ki; — panaszlott Nánási Imre m.-telkii ev. ref. lelkésszel írásban azon megjegyzéssel rendeltetik közöltetni, hogy joga van ezen ítélet ellen 15 nap alatt fellebbezést beadni.

Végül Szabó Károly esperesnek és Nádudvari Lajos egyházmegyei közpénztárnoknak is kiadatni határoztatik.

2. szám — Előterjesztett Domokos Lászlóné — Gönczi Zsuzsánna váncsodi lakosnőnek, Balog Lajosné Szücs Eszter ugyanoda való lakosnő ellen a templomi székbe történt be nem bocsátás miatt emelt panasz tárgyában a váncsodi ev. ref. egyháztanács mint egyházközségi bíróság által 1887 év Julius 3-án hozott ítélet, — mely szerint panaszlott az egyházi törvények 240 §-ának á., pontjában foglalt elsőfoku büntetés alkalmazásával megintésre ítéltetett.

Továbbá kapcsolatosan tárgyalás alá vétett panaszos Gönczi Zsuzsánna Domokos Lászlónénak ezen ítélet ellen beadott felebbezve.

Azon tény körülmény megállapítása után hogy ezen ügyben a bírósági tagok közül senki érdekelve nincsen az összes jelenvoltakból megalakult egyházmegyei bíróság, mint másodfoku fegyelmi hatóság következőleg végzett:

Miután az egyházi törvénykezési rendtartásról szóló szabályok értelmében a fegyelmi ügyek tárgyalására az érdekelt felek előlegesen beidézendők sőt a tárgyaláson jogosítva vannak szóbeli előterjesztést is tenni, — ennél fogva az egyházmegyei bíróság ezen elkésztett ügy érdemleges elbírálásába nem bocsátkozhatván: elnök Szabó Károly esperest jelen végzés kiadása mellett utasítja, miként a felek beidézése és előleges értesítése mellett ezen fegyelmi ügyet a legközelebb tartandó egyházmegyei közgyűlésen terjessze érdemleges intézkedés elé.

Jegyzette: Miskolczy Árpád,
egyházmegyei világi jegyző.

Betürendes tárgymutató

az 1887. júliusi egyházmegyei gyűlés jegyzőkönyvéhez.

	Szám.
Ács Endre m.-kakucsi lelkész rendkívüli államsegélyre ajánltatik	21
Ártándi leány iskola eladás jóváhagyás végett az egyház kerületre felterjesztetik	4
Benedek László egyh. megyei lelkész jelölő rendes tagnak választatik	23
Biharmegyei miniszteri iskola látogatók nevei közhirre tételnek	26
Bika András kisjenői volt harangozó kérelmével elutasittatik	24
Biró János lelkész jelölő rendes tagnak választatik	23
Boor Károly posalaki tanító államsegélyre ajánltatik	22
Bojti tanító Farkas János fegyelmi vizsgálat alá veendő	1 é.,
Bujdosó Lajos volt nyüvedi lelkész 120 frt gyámoldai segélyre felvétetik	22
Csillag Lajos lelkészjelölt póttagnak választatik	23
Csőkmői egyház tanerők beállítására törekedjék	1 d.,
Darvas telekkönyvezetlen ingatlanát telekkönyveztesse	1 á.,
Debreczeni Gyula a n.-váradai vallástanár lelkész felavatás iránti kérvénye pártolólág az egyh. kerületre felterjesztetik	13
Egyházmegyei ügyész utasittatik m.-telegdi volt gondnok Kágyi Isáván ellen számadási per megindítására	8
Ercsey Dezső lelkészjelölő póttagnak választatik	23
Esperes jelentés	1
Farkas János bojti tanító fegyelmi vizsgálat alá vétetik	1 é.,
Fugyi telekkönyvezetlen ingatlanát telekkönyveztesse	1 á.,
Fugyi, volt lelkész Nagy Sándor magán vagyona után egyházi adót fizessen	7
Furta új tanerő beállítására törekedjék	1 d.,
Hegedüs Ferencz kisjenői lelkész fegyelmi eljárás aláveendő	1 b.,
Hegedüs Ferencz kjsjenői lelkész állam- s közalap segélyre ajánltatik	27

	Szám.
Hegyesi Márton lelkészjelölő póttagoknak választatik . . .	23
Hegyköz-Ujlak behajtatlan követelése birtokáról tegyen jelentést	6
Hegyköz-ujlaki lakos Petri József ellen a peres eljárás beszüntettetik	6
Iskola látogatók nevei közhirre tétetnek	26
Kágyi István m.-telegdi volt gondnok ellen számadási per indítására egyházmegyei ügyész utasittatik	8
Kiss Elek lelkészjelölő rendes tagnak választatik	23
Kecskeméti Lajos lessi lelkész a leányegyházak közalap járulékának beszédését eszközölje	25
Kisjenői lelkész Hegedüs Ferencz állam- s közalap segélyre ajánltatik	27
Kisjenői lelkész Hegedüs Ferencz fegyelmi eljárás alá veendő	1 b.,
Kisjenői egyház néhai Kiss Imre adományáról jelentést tegyen	1 é.,
Kisjenői volt harangozó Bikai András kérelmével eluta- sittatik	24
Körözs-nagy-rév egyházi gyűléséről jegyzőkönyvet ve- zetessen	1 f.,
Körözs-nagy-révi egyház a lelkészi földadót s tandíjat fizesse	15
Körözs-nagy-révi lelkész Vári János 150 frt közalap se- gélyre ajánltatik	20
Lelkészjelölő rendes és póttagok választatnak	23
Lessi lelkész Kecskeméti Lajos a leány egyházak köz- alap járulékainak beszédését eszközölje	25
Gögös János pósalaki lakos ellen oda való lelkész Sza- mári László széna követelését polgári bíróság utján érvényesítse	9
Lukács János m.-telkii lakos pósalakai birtoka után csi- he szénát fizessen	12
Magyar-kakucsi lelkész rendkívüli államsegélyre ajánltatik	21
Makai József k.-jenői gondnok fegyelmi vizsgálat alá ve- endő	1 b.,
Mező-Keresztes telekkönyvezetlen ingatlanait telekköny- veztesse	1
Mező-telegdi volt gondnok Kágyi István ellen számadási per indítására egyházmegyei ügyész utasittatik	8

	Szám.
Mező-telkii lelkész Nánássi Imre feddésre ítéltetik .	28
Mező-telki lakos Lukács János Pósalakán birtoka után csihe szénát fizessen	12
Miniszteri iskola látogatók nevei közhirre tétetnek .	26
Nagy-Kereki szolgálmány váltság ügy pótlandó . . .	2
Nagy-Kereki egyh. templom s torony javítási számadását espereshez terjessze	3
Nagy Sándor fugyii volt lelkész magán vagyona után egyházi adóköteles	7
Nagyszántói egyház belhivatalnokai tengeri kóró termését be hordani tartozik	18
Nagy-szántói lelkész Józsa Gábor favágatási ügye pótlandó	19
Nagyváradai egyház új vallástanári állomás felállításán buzgólkodják	10
Nagyváradai hittani vizsgák eredménye öröndetes tudo- másul vétetik	10
Nagyváradai vallás tanárok lelkész felavatás iránti kér- vénye pártolólág egyházkerületre terjesztetik .	13
Nánássi Imre m.-telkii lelkész feddésre ítéltetik . . .	28
Pelbarthidai egyház 19 frt vizsgálati költséget fizesse .	14
Pelbárthidai volt időközi lelkész Szabó Istvánnak gyá- moldai tartozása fizetésére időhaladék adatik .	16
Petri József h. k. ujlaki lakos elleni peres eljárás beszüntettetik	6
Pósalakai lelkész. — Lökös János oda való lakos széna követelését a polgári bíróság útján érvényesítse .	9
Pósalakán birtoka után Lukács János m.-telkii lakos csihe szénát fizetni tartozik	12
Pósalakai tanító Boor Károly államsegélyre ajánltatik.	21
Szabó István volt pelbárthidai lelkésznek gyámoldai tar- tozása lefizetésére időhaladék adatik.	16
Szalárd új tanerő beállítására törekedjék	1 d.,
Szatmári László pósalaki lelkész Lökös János oda való lakos elleni széna követelését a polgári bíróság útján érvényesítse	9
Tanerők beállítására Csökmő, Zsáka, Furta, Szalárd tö- rekedjenek	1 d.,
Telekkönyvezetlen ingatlanokat — Darvas, Fugyi, M.-Ke- resztes telekkönyveztessek	1
Jegyzőkönyvhitelesítésére bizottság neveztetik . . .	30
Józsa Gábor N.-szántói lelkész favágatási ügye pótol tassék	19

	Szám.
Zsáka ujtanerő beállítására törekedjek	1 d.,
Vas László és neje Perei Zsuzsánna fele gyámoldai adós- ság töröltetik	5
Váncsodi templom szék per jövő gyűlésre tüzetik	29
Vári János körözs-nagy-révi lelkész közalapsegélyre ajánltatik	20
Végh József n.-váradí vallás tanár lelkész felavatási kér- vénye pártolólág egyh. kerületre terjesztetik	13

Birósági ügyek.

Nánási Imre M.-telkii lelkész fegyelmi ügy.	1
Domokos Lászlóné, Gönczi Zsuzsánna váncsodi lakos- nő panaszos ügye Balog Lajosné Szüics Eszter ugyanoda való lakos ellen	2

